

BISERIC'A SI SCÓL'A.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretulu abonamentului:	
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . .	5 fl.—cr.
" " " " " jum. anu 2 „	50 „
Pentru Roman'a si strainetate pe anu 7 „	—
" " " " " j. a. 3 „	50 „

Pretulu insertiunilor:	
Pentru publicatiunile de trei ori ce contieniu cam 150 cuvinte 3 fl.,	paia la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondintiele se se adreseze Redactiunei dela „BISERIC'A SI SCOL'A“ in Aradu. la institutul pedagogic-teologicu, era banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.

Demnitatea Preotimei

si

Védi'a bisericeii gr. ort.

(Continuare si fine.)

b) Cuventulu, predic'a séu oratori'a in biserice'a nóstra inca este mediloculu celu mai principalu pentru scopulu bisericeii. Cuventarea a fostu dela M. Cristosu totdeuna in biserica ortodoxa. Si sa urmatu si se urméza si astadi pre sate; se cetesce din Cazanie, din Chiriacodromu etc. Unoru frati preoti facuti din Domni li se paru aceste carti prea de josu si nu cetescu din ele, éra pentru predica inca nu se prepara.

Predicatori si autori noi de predici inca nu avem. Diecesele nóstre inca nu a preparatu atari barbati. Cari suntu predicatorii nostri? Cari suntu autorii prediceloru romane? Eu nu cumosc de cât: Chiriacodromionulu de Andreiu Siagun'a; prediceloru traduse dupa Meniatu; Predicatoriulu din Bucuresci din anii 1857 si 1858. si cele din fóiea Biserice'a ortodoxa. Prediceloru de Andreievici din Bucovin'a, si Traducerile de Gavrielu Munteanu la Buzeu.

Alte aparitiuni mici inca nu le putemu numi predici si nici pe autorii loru predicatori.

Cu tóte acestea, totu ne putemu ajuta pentru a predicá, de órecé parochienii nostri nu suntu pretendiosi; ei astépta se le cuventamu pe basa evangelica, scurtu si la intielesu. Cuvintulu se fie cu sembure si evlaviosu; se aiba materia instructiva, ca se póta cugeta la ea si dupace ese din biserica, pentru a-se putea corecta in gresielele loru. In totu casulu se fimu prudenti si cu precautiune la argumentele ce aducemu de a intemea invetiatur'a nóstra, ca se nu zidimu ceva pre nasipu „ca barbatulu care si-a ziditu casa sa pre nasipu, lovindu-o vînturile si riurile, o au surpatu.“

c) Altu medilocu principalu pentru pietatea crestinilor, si pentru ai atrage la cultulu divinuu este: cîntarea bisericesca. Acestu medilocu inca sa negligatu in biserice'a romana, incât mai nu cumoscemu uniformitatea tonulu in bisericeloru române. Cumoscemu tonulu Saltichiei-grecescu-regulatu pre note, dupa care suntu compuse cele 8 glasuri in bisericeloru Romaniei. Tonulu acest'a fiind „nasalu“ nu multiamesce audiulu crestiniloru romani si nu-i atrage la cultulu divinuu nici le sadesce pietate.

Mai cumoscemu tonulu amestecatu din bisericeloru Archidiecesei, care fiind incurcatu neregulatu si instruatulu dupa pracsu in felurite moduri, inca respinge audiulu publiculu inteligentu.

In urma mai este tonulu vaetatosu alu bisericeii gr. cath., care a intratu si prin bisericeloru gr. ort. ale Dieceseloru Aradulu si Caransebesiulu. Aru trebui se se aduca uniformitate in cantarile bisericesci romane nationale si tonulu fundamentalu se fie bisericescu nationalu, inse intocmitu cu scopu a atrage inim'a la pietate.¹⁾

Necesitatea de a cultiva music'a bisericeii romane e neaperata, ca e o arta: ca e o insufletire pentru poporu, ea trebuie se fie cumoscuta si poporulu ca si elu canta acasa unele tropare ale prasniceleloru si acestea suntu instructive. Cultivarea cantariloru bisericesci nu o putemu face in Lipsca nici in Wiena, ci in Bucuressti, càci trebuie se nisumu la uniformitate si la solidaritatea ocupatiuneloru si medilóceloru in biserice'a romana nationala.

Scopulu cantariloru in biserice'a romana, nu este numai de a atrage atentiunea crestiniloru la invetiaturile cari le preda biserice'a, ci de a-le destepta si idei mai inalte si sentiaminte umane si asia a sadi la inim'a loru pietate. Astadi in rari locuri se ajunge acestu scopu, de acest'a din

¹⁾ Canonulu 15 alu Sobor. VI.

di in di remanu bisericele totu mai góle. Dreptu acesteia si preotii suntu datori sè se silésca a avea la biserica cantareti cu talentu, cu glasu melodiosu, cu voce si cu cunostintie, atunci voru veni crestini si din alte parochii, ca sei auda. Diecesele ar fi se trimita barbati anume ca stipendisti pentru ase cultiva in musica bisericeasca. Astfelu cand mergemu pre la catedralele nóstre se audimu câte ceva mai deosebitu si sè se póta instrúa clericii si pedagogii si cu aceste sciintie.

III.

Presentarea si purtarea preotiloru in afara de biserica, déca este corespundietórie ridica demnitatea lor, la din contra detrage pretiulu lor.

Presentarea precum e prescrisa a fi la serversirea st. taine cu acuratetia si imbracati in ornate asia si afara de biserica, in societate trebuie se ne prezentamu cu demnitate si in reverende. ¹⁾ Cand se afla preotulu la economia — firesce — nu se cere acést'a. Altfeliu intimpinamu pre alocurea preoti cari nu-i putemu cunosce de suntu preoti. Si afland cà suntu preoti, ei detragu cu presentarea loru necorespundietórie din pretiu si din vadi'a bisericii.

Totu asemenea vorbirea, conversarea in societate fara tactu, fara bunulu tonu inca detrage din vadia. „De cuvintele desiarte te fereste.“ ²⁾

Purtarea necuviintiósa la carciune, prin alte locuri nepotrivite séu prin neintielegeri si cért'a aduce desconsiderarea. ³⁾ Preotulu trebuie se fie cum cere st. Ap. Pavelu: „Se cade preotului se fie fara prihana, barbatulu unei mueri, treadiu la minte, intregu in intiepletiune, cucernicu, fcinstitu, iubitoriu de streini, invetiatoriu, nebetivu, nefadnicu, necamatarnicu, blandu, nefatiarnicu, nezavistnicu, neubitoriu de argintu, casa sa binechivernisandu, avendu fii ascultatori. De nu scie cineva chivernisi de casa sa, cum va pestra grije de biserica a lui Dumnedieu?“ Se fie cum cere st. Ioan Gura de auru: „Diamantu intre celelalte pietri.“ Astfelu numai póte fi cuventulu seu ascultat si póte aduce pacea si dragostea Dlui Christosu intre fii sei sufletesci. Cu patimile: betia, lacomia, mandria, zavistia si cu lenea, invétia a-lu urma si crestinii sei. Altfeliu acéstea sunt greu pedepsite de st. Canonu. De pedépsa au sè se genedie preotii fatia de parochienii sei ca parintele fatia de fii sei numai cu esemple bune putemu propasi. „Asia se lumine die lumin'a vóstra ca vediendu faptele vóstre cele bune se marésca pre Tatalu vostru celu din ceriuri.

Mai este de lipsa se propasimu si in sciintie si in cunoscintie cu timpulu. Trebuie se repetamu studiele teologice si pedagogice, cari sau inbunatatitu din anu in anu; trebuie se tinemu jurnale de specialitatea theologica; éra st. Scriptura se ne intrecemu a-o ceti pana a-o sci de rostu. Atunci nu remanemu muti la unele intrebari, nici ne vomu indoi in unele rituali.

In fine rezultatulu ocupatiunii si chemarii preotiesci, este acela alu vietii crestinesci: faptele cele bune si virtutile, éra cu acést'a viét'a de veci. „Déca ai hranitu ai adapatu, ai imbracatu pre unulu din acesti mai mici, pre mine mai ajutatu, intru imparatia ceriului,“ fericiti cei milostivi ca aceia se voru milui, ¹⁾ la plangearea seracului — cere st. Joanu Gura de auru — ajutalu, povetinescelu si mangaielu.“ Pre cei fara carte invétiai, luminédiai. Deci avemu se infintiamu scóle corespundiatóre; studiulu religiunei se-lu predamu gratuitu Dumineca si serbatórea, ca altfelu se preda reu pre alocurea. Se ingrijimu de copii seraci ai invetiá si dela alu 14 ani ai aplica la meserie, ca se si póta castiga pana; se ingrijimu de nenorociti parochiei, de ologi de orbi etc. si se le strangemu in biserica mila. Dumineca si serbatórea se ne consultamu cu parochienii asupra lipseloru scólei si sei indemnamu a face ceva „Cine va lasa dobitoculu sambata se cada in gróga si nu-lu va scóte? De omenii nenorociti se nu ne grijimu Dumineca si serbatórea? se incercamu incetu incetu a face ca alte natiuni culte scoli corespundiatórie, chor, casa de seraci, casa de bolnavi, casa de lucru.“ ²⁾ Se ingrijimu de religiositatea, de moral'a si buna starea parocheniloru. Astfelu „lumin'a nóstra nu va fi suptu obrocu, ci in sfestnicu; va luminá tuturor si demnitatea nóstra si a bisericii se va ridicá. Cuventulu nostru atunci va fi primitu cu caldura“ si va crea parochieni, cari ne voru pretiui si ajuta.

Si dupa medilócele statutulu organicu putemu delatura multe pasiuni si putemu face multe bunatati in fie care parochie, cât de seraca ar fi ea, „Ce nu póte unulu, doi séu trei multe potu face.“ Se ne ferimu in sa a dictá, ci se convingemu si asia se atragemu pre parochieni la povetiele nóstre si pre cei evlaviosi si zelosi se-i atragemu in Comitétulu parochialu si in Epitropie si se-i onoram cu distingerile bisericeii.

Scimu ca intimpinamu in fie care di la tóta fapta buna o indoita dosa de nemultiamire. Dara apelamu la rabadare si suferintia si la staruintia, ca prin acesteia au inaintatu crestinismulu. Se ne mangaemu, ca atunci cand facemu fapta buna ori virtute ajungemu doua lucruri, unulu ca in-

¹⁾ Canonulu 27 alu Soborului ecum. alu VI.

²⁾ Pavelu catra Tim. c. 2. v. 46.

³⁾ Canonulu 71 alu Soborului alu VI-lea si canónele apostolesci 42, 43, si 54.

¹⁾ Ev. Mateiu c. 5. v. 6.

²⁾ Can. II alu Sobor. IV.

vingemu zavistia si ori ce reutate, ca cu astfelu de arme rari se potu luptá cu noi, altu lucru, ca sustinemu demnitatea preotiloru si vadi'a bisericii, si suntemu mangaiati inlauntrulu nostru.

Sciu eu si a-mu experimentatu — durere — ca nu numai intre crestini si invetiatori, dar tocmai si intre preoti este zavistie si invidie. St. Ap. Petru scrie: „Amu avutu a suferi chiar si dela frati.“

Asia este! zavistia si-a aflatu lacasiu in unele parti si la omenii bisericii. Intimpinamu preoti, cari nu potu suferi pre fratele loru éra lumea rea se bucura si ride. Pre preotii zelosi cari facura scóli corespundiátorie, cari facura choru, cari i-si castiga popularitate, nici chiar unii protopopii nu-i pótu suferi.

Ati cetitu pre la sínóde in Rapórtele consistóreloru ca s'a recomandatú vre unu preotu? Si se nu fie nici unulu de aceia cari au facutu preste datoría sa? S'a aretatu, daca protopopulu a facutu ce sa facutu. Aru trebú stimati, incurajati, cei ce-si facu datori'a séu cu zelú facu preste datorie. Éra fratii cei lingusitori, cari sioptescu felurite mintiuni de intriga si din zavistie se nu fie ascultati. Ci frati zelosi — sciindu ca uleiulu ese deasupra apei, se nu se desguste; se nu cadia la indiferentismu, ci se staruéscá a face binele.

Biseric'a nóstra ne da putere ceréscá si noi preotii avemu a preda scóla de insufletire de taría de fapte bune; scóla de jertfe si de caracteru. Ce alte predamu noi prin pomenirea fapteloru santiloru si martiriloru, cari i pomenimu in fie care di?

Dreptu acestea si parochienii nostri se auda si se vada la noi fapte, cari se constateze ca suntemu urmatorii acoloru santi „Parinte, pre cari mi-ai datú mie voiu, ca unde suntú eu si ei se fie cu mine; se fie una precum tu parinte intru mine si eu intru tine... ca se fie deseversiti.“ St. Joan Ev. c. 17. v. 21—24.

y.

C u e n t a r e

pentru duminec'a a X-a dupa Rosalie.

„Adeveru dicu voue de veti avea credintia ca graantiulu de mustariu, veti di-e muntelú acestuia: treci de aici coló si va trece.“ (Mat. XVII. 20.)

La intrebarea apostoliloru, de ce nu au potutu se vindece pre celu lunaticu, Mant. Cristosu li spune apriatu caus'a: „Pentru necredinti'a vástra.“ Si déca ar petrece Iub. A. Mantuitoriulu si acuma cu trupulu pre pamentu si l'ar intrebá cineva de ce se imputinéza faptele bune, se rarescu virtutile, se strica moravurile, éra pecatele sporescu pe di ce merge, altu respunsu de siguru nu ni ar dá decatu numai ca si

Apostoliloru. Ni-ar dice, adeca si noue: Tóte aceste se intempla pentru necredinti'a nóstra!

Privindu noi apoi la vietuirea nóstra preste totu, nesmintitu vomu trebui se recunóscemu cá asia e intru adeveru. Séu ce? Avemu noi dóra credintia tare si neclatita, credintia carea se múte si muntii? Avemu noi adeca credintia, carea se ispravéscá fapte nobile, fapte maretie si mari precum au ispravitu Apostolii si de Ddieu incununatii martiri?

Candu nenocirile navaléscu din tóte partile asupra nóstra, candu elementele nimicescu averile nóstre, candu mórtea fara de mila sta se ni rapéscá pre iubitiu nostri, de cari indatinarea si firea, sangele si inim'a ne léga cu legaturile cele mai gingasie si tari, candu sufletele nóstre suntú intristate pana la mórte si noi ori incatro cautamu nu vedemu scapare, nu mangaere, nu ajutoriu. — atunci da! atunci ni luamu refugiulu la credintia, atunci promitemu indreptare, atunci invetiamu a ne rogá, atunci ca omulu din evangelia ingenunchindu si noi strigamu: „Credú Dómna, ajuta necredintiei mele“ (Marcu IX. 25.) Candu inse sórtea slabesce din loviturile sale, candu primejdi'a trece, candu se uita dorerea, uitata este si credinti'a, uitate propunerile nóstre bune, uitata legea uitatu si Ddieu. Dar ce dice scriptur'a despre astfelu de crestini? Dice cá ei pre Ddieu „nu lau cunoscutu, nici l'au priceputu, intru intunerecu ambla“ (psalm. 81. 5.) Inse Iub. A. Ddieu nu ne-a chiamatu pre noi spre intunerecu, ci spre lumina, nu ne-a chiamatu la mórte, ci ca prin credintia se avemu viéti'a de veci. „Ca crediendu se aveti viéti'a de veci.“ (Ioan XX. 31.) dice evangelistulu. Credinti'a este deci viéti'a, este mantuire. Din contra necredinti'a este intunerecu, este mórte vecinica. Celu ce nu crede se osândesce.

De aci inse vedemu primejdi'a la carea se espunu cei ce se lapada de credintia ori nu au credintia. Ca se nu piéra cineva din voi din lips'a credintiei, mi tienu de datorintia a vi areta astadi ce este credinti'a. Fiti deci cu bagare de sama.

Credinti'a este o virtute de capetenie, o virtute carea caracteriséza pre crestinu. Crestinulu fara de credintia nici nu se póte intipui, cá-ci indata ce s'a stersu din sufletulu lui acésta virtute, stersu-s'a si densulu din numerulu alesiloru alu carora capu neveditu este Cristosu Domnulu. Asia dara credinti'a este o virtute crestinéscá. Dar ce intielegemu prin cuventulu „virtute.“ O insusire frumósa, buna, nobila si mantuítoria, ce resare in sinulu crestinulu din sementi'a binecuventata a invetiaturiloru lui Cristosu, dica teologii. Ati veditu colorile, cunósceti mirosulu unei flori? Ceea ce suntú colorile si mirosulu pentru flóra, aceea suntú virtutile pentru crestinu. Colorile si mirosulu suntú indispensabile la flóri. Flórea fara mirosu si fara coloru nu e mai multu flóra, ci o buruena numai. Asia si la crestinu virtutile suntú strinsu legate de densulu. Fara ele densulu e unu simplu pagánu. Asia esplica si conceptulu virtutii si au'dreptu.

Eu inse a'í numí virtutea o fapta a sufletulu. Cá-ci se ne intrebamu numai, ce se recere la o fapta? Negresitu ca se judeci mai nainte de a o face, seti compenesci poterile si se socoti armarile ei, apoi se o sevirsesci. Asia si la virtute. Sufletulu trebue se o contemple mai anteu, se-i cunóscá sublimitatea si inalt'a ei putere fericitória, apoi se si-o insuseasca.

Acum dupa ce scimu cá credintia este o virtute crestinéscá si dupa ce cunóscemu intielesulu cuventulu „virtute“ se trecemu la credinti'a ensasi si se ne intrebamu ce este credinti'a? La acésta intrebare

ni respunde îndată marele Pavelu: „credinți'a este adevărarea celor nedajduite, învederarea lucrurilor celor nevedite“ (Evrei XI. 1.) Se vedem înse ce însemnă această a.

Credinți'a este adevărarea celor nedajduite. Ce nadajduim noi? Lucruri mari și de o însemnatate deosebită întru aeeveru! Se socotim numai! Câtă de scurtă este viéti'a noastră pământéscă și câtă de nepotrivită împarte sôrtea destinele între moritori. Lenesiulu vicleanu adese se îndulcesce de rodulu muncii celui sergutoriu. Clevetirea și invidi'a arunca cu noroi asupra numelui celui bunu. Necurateni'a batjocoresce omeni'a. Strembetea biruesce asupra dreptatii. Mintiun'a desfiguréza adevêrulu. Faradelegea gonesce virtutea. Conceptele de bunu, frumosu, folositoriu și nobilu se par a fi date la o parte de contrastele lor, încatu ai gândi că nu moral'a represintă supremulu bunu, ci faradelegea. Este înse numai la parere asia. De multe ori vine câte unu viforu și isbindu-o o restôrna din multimea întipuită. De multe ori și pre neasteptate, faradelegea, pecatulu strembetea sunt date de gol și pedepsite după cuvintia. Acést'a e resplat'a, dice lumea satisfacută. De aci înse vedem iubitorulu cumca există o dreptate supremă, carea direge inmea și cele din lume. Pune înse dens'a tote la cale înca pre acésta lume? Nu pune. Dar fiindu că dreptate supremă totuși trebuie se o facă acésta odată. Dar candu? Déca nu acum, déca nu în viéti'a acést'a, apoi de siguru în alta viétiă, într-o viétiă după môrte. Alceum dreptate supremă ar fi o batjocură și planta nesimțitoria, piétr'a neconșcia ar fi mai norocită decât omulu, carele semte, are dorulu vorbirei, posedă ratiune și cugetă unu Ddieu. Viéti'a după môrte nu este o sinămagire a omului, ci nnu ce basatu pre adevêru. Popôrele tôte câte au vietiuitu pre lat'a fatia a pământului au avutu speranți'a unei asemenea vieti, chiar și cele barbare, cele selbatice chiar. De unde vedem că ideia acést'a este plantată în sinulu omenescu de ensusi santele mâni ale Creatorului.

Eca deci ce speram noi. Speram o viétiă după môrte, în carea se se complăneze neajunsurile acestei vieti pământesci, speram o viétiă, în carea „se ié fiacarele după cum a facutu, cele ce s'au lucratu prin trupulu ori bine ori reu“ (II. cor. V. 10.)

Candu dicem deci, credinți'a este adevărarea celor nadajduite, întielegem, că credinți'a ni dovedesce viéti'a după môrte cu resplatile ei. Si acést'a face credinți'a într-o adevêru. Asia d. e. ne asigură dens'a Amin, Amin dicu voue, că va veni timpulu candu mortii vor audî glasulu Fiului lui Ddieu și audiendu vor învié“ (Ioan V. 25.) Aci credinți'a ni dovedesce învierea mortilor. Dar candu se va întemplă acést'a? Diu'a aceea nime nu o șcie nici chiar ângerii din ceruri, va veni înse de siguru, precum vine diu'a mortii nôt're. „Intro cirtă, în clip'a ochiului, în trâmbiti'a cea de apoi, că-ci va trambiti'a“ (I. Corint. XV. 52.) „cei morti întru Cristosu vor învi'a întâiu după aceea noi cei vii, cari vomu fi renasi ne vomu hrăpi în nori întru întemplinarea Domnului“ (I. Tesal. N, 16. 17.) dice credinți'a.

Si ce se va întempla mai de parte intréba inim'a omului îngrijită. Credinți'a respunde, că va veni Domnulu într-o marirea sa cu santii sei ângeri și „va tramite pre acestia și ei vor adună din regatulu lui tôte turburările și pre cei ce facu nedreptate și-ii vâ aruncă în cuptoriulu celu cu focu, acolo va fi plansu și scrisura

dintiloru. Atunci dreptii vor străluci ca soarele în regatulu tatalui loru“ (Mat. XIII. 41—43.)

Asia dovedindu credinți'a cele nadajduite de noi și învetiandu-né se pronunciam în tôte dilele cuvintele din simbol „asteptu învierea mortilor și viéti'a vécului ce va se fia“, ea este într-o adevêru aceea ce o numeste Apostolulu: adevărarea celor nadajduite.

Dar credinți'a e totu deodată și învederarea lucrurilor celor nevedite. Ce va se dica acést'a? Se fia lucruri pre cari noi nu le vedem? Sunt fara îndoiială. Voi iubiti pre pruncii, neamurile, pretenii, cunoscutii, pre deapropéle vostru. Dara ce iubiti voi în ei? Dôra pre omulu celu din afara, trupulu loru? Ei bine! Toti amu plansu desupra unui sicriu iubitu. Dar déca împrejurari neaternatôria de noi au adusu cu sine ca acestu trupulu iubitu seceratu de môrte se zaca mai multu neastrucatu decâtu prescriu legile firei, de ce ne amu scârbitu de elu? De ce mam'a jalnică nu si-a mai sarutatu fîca, sotiulu neman-gaiatu soti'a, amiculu întristatu pre amiculu? Spuneti-mi au dôra trupulu acestu rece l'ati iubitu? Au nu ati iubitu voi aceea ce a datu trupulu viéti'a, vioitiune, amabilitate? Si ce a fostu aceea? Sufletulu lui. Acést'a a facutu ca trupulu recitu se se misce, se lucreze, se desvólte virtuti cari v'au atrasu și vi-au cuceritu inim'a în sboru. Vedem noi înse sufletulu? Noi nu-lu vedem. Si totuși credinți'a ni spune că omulu are sufletu și ne îndemna se portam grija de densulu, de lucrulu celu neperitoriu. „Si Dlu Ddieu formă pre omu din puberea pământului și suflă întrinsulu dahu de viétiă și asia se facu omulu în sufletu viu“ (Facer. II. 7.) în viétiă credinți'a și îndemna întrebându: „Ce folosu are omulu de va dobandî lumea tôte și-si va perde sufletulu seu, séu ce va dá omulu în schimb pentru sufletulu seu“ (Marcu VIII. 36. etc.)

Vediut'au cineva din noi pre Ddieu? Nu fara îndoiială. Si totuși credinți'a ni spune că este unu Ddieu. „Audi Istraile! Dlu Ddieulu nostru este unulu Domnulu“ (A dou'a lege VI. 4.) Ne invétiă apoi că acestu Ddieu este în trei fetie. „Trei sunt cari marturisescu în ceriu, Tatalu, Fiulu și Duhulu Santu și acesti trei sunt un'a“ (I. Ioan. V. 7.) Mai departe ne asigură credinți'a că tôte câte le vedem snt faptele mânilor sale „Tôte prin trensulu s'au facutu și fara de densulu nimicu nu s'a facutu, ce s'a facutu“ (Ioan. 2. 3.) Ea ni-lu infatiosiază pre Ddieu pre cum e în fapta ca pre unu pariinte prea bunu, dreptu și milosu „înduratu și prea bunu e Domnulu, îndelungu rabdatoriu și multu înduratu“ (psal. 103. 8.) și ne îndemna cu totu deadinsulu se resplatim cu iubire infocată bunatatea lui, mil'a lui, îngrijirea lui. „Se iubesci, dice, pre Domnulu Ddieulu teu din totu sufletulu teu. din tôte inim'a ta și din tôte poterea ta și din totu cugetulu teu“ (Luc. X. 27.)

Viéti'a vecinică nu a vediuto nime dintre noi. Si totuți o speram. Unu ce firescu, unu presimțiu internu, ne face se o prevedem se o asteptam. Credinți'a întaresce acestu presimțiu alu nostru, ne areta cumca într-o adevêru ne astépta pre toti acést'a viéti'a și ne invétiă cumca numai ferindu-ne de reu. fugindu de întunerecu, urindu neadeverulu, parasindu strîmbateă, ocolindu pecatulu, cultivendu virtutile și perfectiunandu-ne prin trensele mereu, vomu ajunge a ne împartasi de fericirile ei, ca-ci viéti'a de veci aduce cu sine un'a din doue, ori fericire nestîrbită, ori osanda nesfîrsită. „Vor învié cei ce au facutu bine întru învierea vieti, era cei ce au facutu rele întru învierea judecatii“ (Ioan. V. 29.)

Angeri vediut'a cineva dintre noi? Cu tóte acestea mintea sanetósá ne invatia, cumca între noi, între sufletele nóstre pangarite prin pecat si între fiinti'a suprema, pre care o numimu. Ddiu, nu este locu golu, ci trebue se fia inca alte fiintie mai bune decatu noi, fiintie sante, spirituale, ce se inchina Tatalui in duhu si adeveru. Aceste fiintie le numimu angeri. Credinti'a ne arata in nenumerate locuri ale santei Scripturi cumca exista aceste fiintie.

Din tóte aceste vedemu cumca intru adeveru credinti'a este invederarea lucrurilor nevedute. Incatu ni permitu sentiurile nóstre marginite credinti'a ni invederéza lucrurile nevedute. Cátu ne areta densa e de ajunsu spre mantuirea nóstra. Mai multu nu potemu cuprinde. Lucrurile cele de lipsa spre mantuire ni le invederéza, dupa mórte le vomu vedea aeve. „Acum vedemu cá prin oglinda, dice marel Pavelu, éra atunci fatia in fatia; acum cunoscu din parte, éra atunci voiu cunósce precum si sum cunoscutu“ (I. Cor. XIII. 12.)

Éca ce este credinti'a. Firm'a nóstra convingere, cumca este unu Ddiu, cá omulu nu consta numai din trupu, ci si din sufletu nemoritoriu si cá pre toti ne astépta dupa mórte, viéti'a de veci cu resplatile ei. Bine! diceti voi, credinti'a acést'a o avemu noi toti. Noi nu ne indoimu cá este unu Ddiu, credemu cá omulu are sufletu nemoritoriu, credemu si in viéti'a de veci! Bine faceti, ve respundu eu. „Dracii inca credu si se cutremura.“ (Iacob. II. 19.) Dar atáta nu e de ajunsu fratilor! Voi ati contemplatu numai virtutea credintiei. Voi vati convinsu numai cá credinti'a e sublima si fericitória. Inusitu-vati inse voi credinti'a? Voi diceti cá credeti in Ddiu. Dar impliniti voi ceea ce ve prescrie credinti'a? Inchinati-ve voi Lui cu Duhulu si cu adeverulu? Au nu sunt multi, fórte multi crestini cari nu numai cá nu facu acést'a, ci din contra iéu numele Dlui indesiertu si desantiescu dilele roudite spre marirea acestui nume? Voi credeti, cá omulu are sufletu nemuritoriu si bine faceti, cá asia e intru adeveru. Dar ce ajuta acést'a credintia, când vedemu crestini nenumerati cá in locu de alu impodobi cu virtuti, 'lu inéca in tin'a patimiloru, 'lu ucidu prin pecate si faradelegi, voi credeti, cá pre toti ne astépta o viéti'a de veci. Ei dar ce lucrati fratiloru! Au nu ve gerati ca si candu nu ati mai parasi acestu pamentu? Au uu ve portati asia ca si candu ati fi luat pamentulu acest'a in posesiune vecinica si ca si candu ati fi biruitu mórtea si ati fi asiediato pentru totu deuna zavóra vecinice? Si voi diceti cá aveti credintia! Aveti in fakta numai inchipuirea credintiei. Sevirsiti prescisele ei, si vi-ati inusitu intrég'a virtute. Credeti cu inim'a, marturisiti cu gu'a, impliniti cu fapt'a, atunci aveti credintia neclatita si mantuitória. In dar vei crede cu inim'a, déca negi cu fapt'a. Credinti'a ta e desiérta, e fara de rodu. In dar credi tu cu inim'a cá Cristosu Dlu s'a aretatu in trupu, s'a vediutu de ómeni, a inviatu din morti, s'a inaltiatu la ceriu intru marire, déca in fakta nu te tieni de invetiaturile lui, nu marturisesci legea lui, te lapedi de biserica lui. Credinti'a ta e insielatória, e mórta, ca-ci dice Dlu: „Carele se va lapada de mine inaintea ómeniloru, me voi lapada si eu de densulu inaintea Tatalui meu, carele este in ceriuri“ (Mat. X. 33.)

Acea e credintia via si adeverata, cárea se dovedesce in totu momentulu si între tóte imprejurarile, carea e aduncu sadita in inima, e tienuta cu statornicia barbatésca si e esprimita prin fapte crestinesci,

ca-ci dice apostolulu: „cu inim'a se crede spre dreptate éra cu gur'a se marturisesce spre mantuire“ (Rom. X. 10.)

Cautati deci Iubitiloru! de ve insusiti virtutea credintiei cei adeverate, ca-ci numai asia veti potea cantá fara osanda cu maic'a nóstra biserica dreptmaritoria: „vediut'amu lumin'a cea adeverata, litatamu duhulu celu cerescu. Aflalamu credinti'a cea adeverata, nedespartitei Stei Treimi se ne inchinamu cá aceea ne-a mantuitu pre noi“ Aminu.

Sredistea-mica in Iuliu 1880.

Mihailu Juica

presbit. or. rom.

Nr. 16. Dela Direciunea „asociatiunei nationale in Aradu pentru 1880. cultur'a poporului romanu“

P. T. Domnule!

Directiunea subsemnata Ve aduce la cunoscintia cá la 10 Maiu nou a. c. „Asociatiunea nationala in Aradu pentru cultur'a poporului romanu“ a intratu éra in curentulu afaceriloru sale.

Impregiurari nefaste au jignitu pe unu timpu activitatea asociatiunei nóstre, carea mai nainte luase unu aventu atátu de imbucuratoriu.

Cine, cu anima susceptibila de progresulu nationalu, cu interesare de cultur'a poporului romanu, n'a simtitu cu dorere stagnarea lucrurilor asociatiunei?

Care romanu n'a doritu cá acésta asociatiune, acestu factoru puternicu alu culturei nationale se se urce éra la nivelulu unde a fost, de unde prosperandu si infiorindu se reverse radiele binefacetorie ale culturei in tóte péturile poporului romanu?

„Asociatiunea nationala in Aradu pentru cultur'a poporului romanu“, — acestu institutu culturalu uniculu in tóta Ungaria, rezultatulu osteneleloru si sacrificieloru atátoru romani, — se póte óre ca se nu devina paladiulu de cultura si literatura romana cá-rora o menira bravii ei intemeietori?

Cine nu-si aduce aminte cá ce erá asociatiunea in trecutu, ce se dicea o adunare generala a ei in anii de fióre, ce importantia culturala si sociala avea o adunare generala, cum undulá pe stradele Aradului multimea romaniloru adunati cu sant'a devisa a culturei, gata a sacrificá dupa potentia pe altariulu ei — de unde se stemperá setea de cultura a multor tengeri romani?!

Prin participarea numerosa, emulare in contribui si prin sacrificie de totu felulu romanimea intréga a recunoscutu necesitatea asociatiunei, a disu cá trebue se traésca, cá-ci multi teneri lipsiti de midilóce reclama ajutoriu pe carier'a studiului!

Indemnatu de santieni'a causei si vediendu dorinti'a publica, Preasanti'a Sa Dlu episcopu eparchialu Ioanu Metianu a convocat pe 10 Maiu nou. a. c. adunarea generala a asociatiunei.

La apelulu parintescu alu bunului Archipastoriu unu publicu numerosu a luat parte cu o viua interesare la adunarea generala, si dupa ce a primitu reportulu comisiunei esmise de adunarea generala din urma despre censurarea socotiloru asociatiunei, a alesu biroulu adunării generale pe 3 ani, si Directiunea asociatiunei pe unu anu, conformu statuteloru precum urnéza:

biroulu adunării generale: presiedinte Preasanti'a Sa Dlu episcopu eparchialu Ioanu Metianu; vicepresiedinte primu magnificulu Dnu Sigismundu Popovi-

ciu presedinte la tribunalu reg. in Karczag; vice-presedinte alu doilea spect. Dnu Alessiu Popoviciu avocatulu in Sant-An'a; notari: Atanasiu Tuducescu si Romulu Ciorogariu.

b) *Directiunea asociatiunei*: directoru primariu: Ilustr. Sa Dlu Antoniu Mocsonyi proprietariu mare; directoru secundariu spect. Dnu Davidu Nicóra controloru la sedri'a orfanala cottensa in Aradu; esactoru Georgiu Purcariu contabilu; perceptoriu responsabilu Dr. Lazaru Petroviuiu profesor; economu Iosifu Botto avocatulu; fiscalu Iosifu Popoviciu avocatulu; bibliotecariu Vasiliu Mangra profesor; membrii: Res. Dni Iosifu Goldisiu protosincelu si profesorulu licealu, Ioanu Berceanu protopopu gr. catolicu; apoi Dnii: Stefanu Antonoviciu asesoru la sedri'a orfanala cottensa, Ioanu Popovicin Desseanu avocatulu, Dr. Ioanu Papu avocatulu, Ioanu Belesiu avocatulu, Dr. Nicolau Oncu avocatulu, Dr. Georgiu Vuia medicu, Augustinu Hamsea profesorulu, Teodoru Ceontea profesorulu si Aureliu Suciulu avocatulu toti din Aradu, si Ioanu Cióra preotu in Micalac'a.

Dupa alegerea directiunei, asociatiunea numai decátu s'a instalatu in localitátile sale oferite gratis, pe timplu de unu anu, din partea cetatieniloru romani din Aradu; aci in localitátile asociatiunei (in Aradu. strad'a mielului, etagiulu dela cafén'a König) sunt puse la dispositiunea membriloru: biblioteca, diarie etc. *)

Pentru ca activitatea asociatiunei se nu suferanici o întârdiere, Directiunea a aflatu de bine a se adresá catra intregu publiculu romanu cerendu-i succursulu la inaintarea scopuriloru de cultura ale asociatiunei; deci

P. T. Dta esti rogatu cu tóta onórea ca, avendu in vedere cultur'a poporului nostru si spriginulu ce trebuie se-lu aretámu catra tenerimea nóstra lipsita de midilóce pentru a poté studia si a se inavuti cu sciintia, se binevoesci a Te inscrie de membru alu asociatiunei pe bas'a si in intielesulu statutelorulu cari le impartasimu in estrasu langa acestu apelu.

Totodata Te rogámu se binevoesci a face o lista si a indemna si pre altii a se inscrie de membri, ér dupa inscriere vei bine voi a tramite list'a: perceptorului Dr. Lazaru Petroviuiu in Aradu, impreuna cu tacs'a de membru pe semestrulu primu, dela fiacarele in scrisu in lista de membru.

Spre orientare adaugemu aci cá on. dame inca potu fi membre.

Dupa ce Directiunea va primi list'a membriloru va tramite fiacáru o declaratiune prin care recunósce a fi membru, pentru a o subscrie si retransmite Directiunei.

Despre banii ce voru incurge la perceptorulu asociatiunei ca tace delu membri, fiacare individu in scrisu de membru va capetá fara întârdiare: chiantia de adreptulu la adres'a lui propria.

Pentru ca publiculu se aiba cunoscintia curenta despre tóte afacerile asociatiunei, Directiunea va face reportu si-lu va publicá in foile nationale.

Aradu 2 Iuliu nou 1880, din siedinti'a Directiunii „asociatiunei nationale in Aradu pentru cultur'a poporului romanu.“

Davidu Nicóra m. p.

Atanasiu Tuducescu m. p.

directoru secundariu, ca presedinte.

notariu.

*) Spre orientarea on. publicu facemu cunoscutu si aceea, cá pentru distractiuni sociale si pentru comoditatea cercetatoriloru, in localitatea asociatiunei se afla si restauratiune.

D i v e r s e.

* **Ilustritatea Sa Dlu Episcopu diecesanu Ioanu Metianu** a re'ntorsu dela Budapest'a si luni in 18/30 Augustu va porni la Sibiu spre a participá la siedintiele plenaria ale consistoriului metropolitanu.

* **Consistoriulu Metropolitanu**, este convocatu la siedintia plenaria pe mercuri in 20 Augustu 1880.

* **Congresulu nationalu bisericescu** alu provinciei nóstre metropolitane, precumu suntemu incunoscintiatu pe cale privata, se va intruni, conformu dispugetiuniloru statutului organicu, in 1/13 octobre a. c. Escelenti'a Sa, Inaltu Présantitulu Archiepiscopu si Metropolitulu Mironu Romanulu, deja a si avisatu guvernulu Maiestatii Sale despre convocarea congrésului pe terminulu sus atinsu.

* **Bisericile in Rusi'a.** — Dupa unu raportu publicatu de santulu Sinodu exista acumu in Rusi'a, afara de catedrale, 35,000 de biserici, servite de 37,718 preoti si 11,857 diaconi. Statutulu contribuete la intretinerea a 17,997 biserici cu o suma anuala de 4,386,312 ruble. „Timp.“

* **Representatiuni teatrale romane.** Cetimu in „Romanulu“: „Aflamu ca d. I. D. Ionescu, simpaticulu nostru artistu formandu o mica trupa de actori romani bine alesi va pleca in cureudu in Transilvani'a cá se dé in orasiile de acolo representatiuni teatrale si apoi va face o excursiune prin Bucovin'a si prin Banatu totu in acelas scopu. Foile de peste Carpati se plangeau ca artistii romani au parasitu cu deservarsire provinciile romane din imperiulu vecinu D. Ionescu voiesce se dovedésca ca, intru catu 'In privesce, acést'a plangere nu e intemeiata si astu-felu fratii nostri transcarpatini isi voru vedé realizata dorinti'a de a mai audi resunendu pe scenele loru dulcele versii romanesci.“ — Felicitamu pe d. Ionescu pentru hotarirea salutara ce a luat'o si 'lu asiguramu inainte de simpaticulu nostru concursu la acést'a frumoasa intreprindere. „G. T.“

* **Bataia pe strada.** In septamana trecuta redactorulu Bartók atacá in strad'a principala a capitalei pe redactorele Verhovay, si se batura cunnu se cade. Aibe ori si care ori si ce motivu, faptul remane unu scandalu publicu, care caracteriséza cultur'a celoru ce dau tonu in politic'a unguresca.

„Luminat.“

C o n c u r s e.

Se escrie concursu pentru deplinirea vacantului protopresviteratu al *Borosineului* pe langa dotatiunea urmátore:

I

din protopresviteratu

a) dela fiicare parochu, administrator parochiale si capelanu cu capelania sistemisata cáte unu cubulu de cucurudiu sfarmatu:

b) dela fiicare cununia cáte 2 fl. v. a. pentru siedula:

c) pausial pentru cancelari'a protopopésca pana la 200 fl. pe langa substernerea socotelei la sindulu protopopescu.

II

dela parochia din Borosineu

a) Un'a sesiune de pamentu parochialu in natura, din 32 de jugere.

b) birul preotiescu dela 130 de case dupa usulu de pana acuma.

c) Venitele stolare din acést'a parochia.

Recurintii au să produca documinte autentice, că pe langa sciintele teologice posedu si cele juridice s'eu barem filosofice, ori optu clase gimnasiale, si că suntu bine meritati pe terenulu bisericescu conformu §-lui 3 din regulamentul pentru deplinierea protopopiatelor.

Terminulu pentru insinuarea recurselor se defige pe 17 septembrie 1880, fiindu aceste, adresate comitetului protopopescu al Borosineului a se tramite Comisariului consistorialu Iosifu Goldisiu protosințelu episcopescu in Aradu; cand apoi in duminică a din 21 septembrie st. v. la 10 ore a. m. membrii Comitetului protopopescu intranti la Borosineu voru censurá recurrencele intrate.

Datu in Borosbesiu la 10 Augustu 1880.

Comitetulu protopopescu.

In contielegere cu mine: **Josifu Goldisiu** m. p. Comisariu Consistorialu.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din **Zimbru** in inspectoratulu Jenopoliei (Borosineu) cu terminulu de alegere pe 14 Septembrie a. c. st. v.

Salariulu 157 fl. 50 cr. v. a. 5 cubule de grau, 5 de cucurusu, 12 orgii de lemne, din care este a se incaldi si scola, cartiru cu gradina.

Dela recurrenti se cere se produca testimoniu de preparandie, de calificatiune, si se aiba cunoscintia limbei magiare, apoi pona la dioa alegerei in vre-o duminica ori serbatoare, să se prezenteze la s. Biserica de acolo, ca se si arate desteritatea in cantarile bisericesci si tipicu.

Recursele adresate comitetului parochialu se voru trimite pona la 7 Septembrie a. c. st. v. inspectorului scolaru Nicolau Beldea in Borosineu care e si posta ultima, cele mai terdiu intrate nu se voru lua in consideratiune.

Zimbru 9 Augustu 1880.

Comitetulu parochialu

Cu scirea mea: **Nicolau Beldea** insp. scol.

Pentru statiunea invetiatorésca gr. or. din comun'a **Ravn'a** inspectoratulu Jenopoliei, cottulu Aradu se escrie concursu cu terminulu de alegere pe 21 septembrie a. c. st. v.

Emolumintele suntu: 70 fl. v. a. 5 cubule de grâu, 5 cubule de cucurudiu, 1 si 1/2 jugeru pamentu aratoriu, 8 orgii de lemne din care este a se incaldi si scóla, cartiru cu gradina de semenatu.

Doritorii de a ocupá acéstá statiune suntu avisati recurrencele loru instruite in sensulu statutului organicu si adresate comitetului parochialu, celu multu pana la 15 septembrie a. c. st. v. ale trimite inspectorului de scóle Nicolau Beldea in Borosineu, care este si posta ultima. Recursele intrate dupa acestu terminu nu se voru lua in consideratiune.

Ravn'a 14 aug. 1880.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Nicolau Beldea** m. p. inspectoriu.

Devenindu postulu invetiatorescu din **Pustinisiu** in vacantia, prin acést'a se escrie concursu pre acelu postu cu terminulu de alegere pe 7 septembrie st. v.

Emolumintele suntu:

1. In bani gata 105 fl. v. a.
2. 50. meti grâu
3. 1 maja clisa
4. 1/2 maja sare

5. 12 punti lumini

6. pentru macinatura 12 fl. v. a.

7. 2 stangini de lemne

8. 8 stangini de paie din care se va incaldi si

scóla

9. jumetate din venitul pomiloru si a pomeloru din scóla de pomaritu

10. pentru visitarea mortului 30 cr. dela ingropatiuni unde va fi poftitu 20 cr.

Reflectantii la acestu postu au a-si adresá recurrencele catra comitetulu parochialu din Pustinisiu prin Dlu inspectore scolaru. Iosifu Gradinariu per Vinga in Secsány.

Pustinisiu la 2 Augustu 1880.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu mine: **Josifu Gradinariu** m. p. insp.

Pentru ocuparea postului de capelanu class'a II. langa veteranulu parochu Nicolau Grozescu din **Belintiu**, la prim'a alegere, — intrandu numai unu recursu: prin acést'a de nou se escrie concursulu cu terminu de alegere pe diu'a de 7 Septembrie 1880.

Emolumintele suntu: 10 lantie de pamentu, si a treiá parte din venitele stolari dela 230. de case.

Recurintii suntu avisati, recurrencele loru, adjustate conformu prescrielor Statutului organicu, si adresate Comitetului parochialu, — pana la 6 Septembrie a. c. ale tramite parintelui protopopu Georgiu Cratiunescu in Belintiu; si — conformu §-lui 8. din „Regulamentul pentru parochie,“ — a se presentá in santá biserica de acolo spre a-si aretá desteritatea in cantari ori cuventari bisericesci.

Belintiu, 27. Iuliu 1880.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu mine: **Georgiu Cratiunescu** m. p. protop.

Se deschide pentru unu stipendiu de 120 fl. din fondatiunea „**Gavriilu Fauru**“ de Teiusiu.

Recurintii au se astérna recurrencele loru pana in 1 Septembrie a. c. stil. vechiu, la Consistoriulu din Oradea-Mare, instruite cu adeverintie că suntu romani gr. or., seraci si diliginti intru invetiaturile ramului ce si-au alesu.

Se voru preferi descendentii de lini'a barbatésca **Fauru**, apoi descendentii din lini'a femeésca.

Aradu. 21. Iuliu, 1880.

Ioanu Metianu. m. p.

Episcopulu Aradului

Pentru alegerea unui invetiatoriu definitivu la scóla confes. gr. or. romana din comun'a **Cavaran** se publica prin acést'a concursu cu terminulu pana la 21 Augustu c. v. cá dioa de alegere pre langa urmaólele emoluminte:

Salariu anualu 300 fl.

Scripturistic'a 10 fl.

pentru conferintiele invat. 10 fl.

lemne de arsu pentru sine si pentru scóla 10 orgii, 2 jug. pamentu aratoriu, Cartiru liberu cu gradina de 800 s. □

Cei ce dorescu se ocupe acest postu, au se snb- stérna petitiunile pe calea protopresbiteratului din Caransebesiu catra comitetulu par. din Cavaran indreptate si instruate cu documintele recerute de statutulu org. si normativele consistoriale, mai de parte au concurentii mai nainte de dioa alegerii se se arate in vre-o duminica s'au serbatóre in comuna spre asi arata desteritatea in cantare si tipicu.

Din ședința comitetului parochial din 21. Iuliu 1880. În conțelegere cu prea on. d. protopresbiteru tractualu.

Comitetulu parochialu.

Conformu ordinațiunei Venerabilului consistoriu gr. or. Oradanu dttu 23 Iuliu a. c. Nr. 408. B. se escrie concursu pentru párochi'a vacanta din *Sierghisú* de clasa a III-a protopresbiteratulu Pestesinului Cottul Bihoru cu terminu de alegere *pe 31 Augustu st. v.*

Emolumintele suntu :

1. Dela 100 numere case nn'a vica cucurudiu sfarmatu
2. folosirea aloru 10. jugere pamentu aratoriu
3. dela tóta casa una diina de lucru cu palmile
4. 2. orgii de lemne, stólele indatinate si cuartiru liberu cu doue chilii.

Doritorii de a ocupa acésta parochia suntu pofitiți a-si trinite recursele instruate in sensulu statutului organicu si regulamentului pentru parochii, adreseate Comitetului parochialu Administratorului ppecsu. O. D. Teodoru Filipu in Lugasiulu de sus pana la terminulu sus pomenitu, posta ultima Elesd.

Datu in Sierghesiu in 27. Iuliu st v. 1880.

Comitetulu parochialu.

În conțelegere cu: **Teodora Filipu** m. p. Administr. ppecsu.

Pentru stațiunea invetiatorésca gr. or. din comun'a *Paulisiu*; protopresbiteratulu si Comitat. Aradu, se escrie concursu cu terminulu de alegere *pe 17 Augustu st. v.*

Emolumintele suntu :

1. Salariu anualu 200 fl. v. a.
2. Pamentu de aratu 16 jugere.
3. Pentru invetiatoriu si scóla 12 orgii de lemne,
4. Diurne pentru conferintiele invetiatoresci 10 fl.
5. Pentru curatirea si incaldirea scólei 12 fl.
6. Tacse la mormentari câte 50 cr.
7. Cortelu liberu cu 3 chilii si gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-si tramite suplicele sale nainte de alegere, cu urmatórele documinte.

a) Testimoniu celu putinu de 4 clase elementare (norme.)

b) Testimoniu de calificatiune, adrcsate comitetului parochialu gr. or. din Paulisiu, si asternute prea onoratului inspectoru de scóle Josifu Goldisiu in Aradu, avendu recurintele de a-si arat'a desteritatea sea in cantarii si tipicu in atare Dumineca séu serbatóre.

Paulisiu, 6/7 1880.

Comitetulu parochialu.

În conțelegere cu mine: **Josifu Goldisiu** m. p. insp. de scóle.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la scóla gr. or. din *Medvesiu*, inspectoratulu Timisiorii, se escrie concursu cu terminu de alegere *pe 24 Augustu v. a. c.*

Emolumintele suntu: in bani 118 fl. 70. cr. 40 meti bucate, parte gráu parte cucurudiu, 8 orgii de lemne, 5 jugere pamentu aratoriu, cuartiru liberu cu gradina, pausialu pentru scripturistica 6 fl. pentru conferintie 12 fl.

Recurintii suntu avisati petitiunile instruate conformu prescrijelorn stat. org. si adresate comitetului parochialu, a le inainta subscrisului inspectoru de scóle per Vinga in Szécsány.

Comitetulu parochialu.

În conțelegere cu mine: **Josifu Gradinariu** m. p. inspect. de scóle.

Publicatiuni de licitatiune minuenda.

Prin dispozițiunea V. Cousistoriu aradanu dttu 28 faur a. c. Nr. 450—849. epit. la biseric'a din *Pesca-rom.* concedinduse aurirea noului iconostasu (templa), vapsirea straneloru si a scauneloru, spre acestu scopu *in 10 Septem: a. c.* la 10 óre a. m. se va tiene licitatiune minuenda in scól'a de langa biserică; pretiulu de strigare e 2600 fl. Licitantii se indatoréza la depunerea vadiului de 10% Conditiu-nile de licitatiune se potu vedé la oficiulu parochialu din locu.

Pesc'a-rom. 16 Aug. 1880.

Teodoru Dragosiu

presedintele comitetului.

Pentru acoperirea cu sindila, ér a turnului cu plevu, repararea si varuirea interna si externa, se escrie concursu de licitatiune minuenda, carea se va tienea *la 31 augustu v. (12 septemb n.)* 1880 la 11 óre a. m.

Pretiulu esclamariei este: 1775. fl. v. a.

Doritorii de a intreprinde acést'a lucrare sunt avisati a se presentá la cas'a bisericeii rom. gr. ort. din *Simandu* protopresviteratulu Chisineului, provediuti cu vadiu de 10%, ér preliminarulu — si pana atunci — se póte vedea la oficiulu parochialu.

Simandu la 9/21. Augustu 1880.

Marintian Leucutia m, p.

presed. comt. paroch.

Ioanu Voluntiru m. p.

not. com. paroch.

Alesandru Mihaloviciu in Aradu

recomanda onoratului publicu

NEGUTIETORI'A SA de MANUFACTURI, MODA si PANZARIA

din **piati'a Tököly**, edificiulu institutului pedagogico-teologicu, asortata cât se póte mai bine si anume: *cu materii de haine, panza, sifonu batiste, piquet, servete, organtin, satinu bumbacu, ciorapi, bumbacu, ploiere,*

cum si haine gata pentru dame,

camesi pentru barbati, femei si prunci, halate, perdele, madratie si plapome.

De asemenea

materii pentru reverendi, precum si reverendi gata, prapore si totu felinlu de odóre preotiesci

Tóte pe langa unu servitiu cât se póte mai promptu si cu pretiuri reduse si modarate.